

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Selv om det kan se flot ud med en flok måger, der letter, så er mågerne til stor gene på flere af de økologiske grisebedrifter.
Foto: Hestbjerg Økologi,

Måger er et tiltagende problem

Konklusion

- Man må som producent indstille sig på at anvende flere teknikker til at minimere udfordringen med måger, da ingen af tiltagene kan stå alene, hvis man ønsker at begrænse de ubudne gæster på sin bedrift.

Fokus: Problemet med måger forventes at tage til i vintermånederne, men der er flere ting, du selv kan gøre.

Af Sarah-Lina Aagaard Schild,
sali@coel.dk

Flere økologiske griseproducenter har i år oplevet et tiltagende problem med måger. Årsagen til den øgede forekomst menes at være nedlukningen af minkfarmene, som skete sidste efterår.

Problemet må forventes at tage til i vintermånederne, hvor det er mere sparsomt med fø-

den. Problemet forværres yderligere af, at sølvmågen er fredet. Derfor har Innovationscenter for Økologisk Landbrug kontak- tet flere bedrifter for at undersøge hvilke tiltag til at mindske problemet, der er de bedste erfaringer med ude på bedrifterne.

Udfordringer med mågerne
Der findes flere typer af måger,

og de, der udgør et problem, er især de store sølvmåger.

Der er forskellige årsager til, at man helst vil undgå måger på sin bedrift. Mågerne er dyre i drift, da de spiser grisenes foder.

En grov vurdering er, at en sølvmåge vil hente 100-200 gram foder dagligt til sig selv og eventuelle unger (Knud N. Flensted, Biolog, Dansk Ornitologisk Forening). Foruden omkostninger til det øgede foderspild er der risiko for, at mågerne bærer smitte med sig.

En sølvmåge flyver gerne 10 km pr. tur, når den samler føde, og den kan sagtens flyve op til 20-30 km (Knud N. Flensted, Biolog, Dansk Ornitologisk Forening). Derfor er der i nogle områder risiko for, at en mågeflok besøger flere bedrifter, når den samler føde. Mange har sikkert set, hvordan måger kan flokkes om en traktor på marken. I de situationer, hvor der spredes gødning fra en grisebedrift på en mark, som mågerne besøger, er der også risiko for, at mågerne medbringer smitte her-

fra, når de bagefter besøger en udendørs grisebedrift.

En flok på flere hundrede måger kan hurtigt tilsvine udstyr og grisefolde, og det har selvfølgelig konsekvenser for arbejdsforholdene i marken. Derudover nedsætter det herlighedsværdien, når hytter mv. er tilsølet i mågernes efterladenskaber. Slutteligt skal nævnes, at måger kan udgøre en støjgene. Hvis grisefoldene ligger tæt på bebyggede områder, kan mågerne være til gene for både producenterne og deres naboer.

Tips til at reducere udfordringerne

En gennemgående opfordring fra de adspurgte bedrifter er: Få foderet gemt af vejen, det er alt- afgørende!

Mågerne skal ikke have gevinst ved at aflægge besøg i bedriften. Derfor er den første anbefaling, at man får sat låg på sine fodertrug til de farende og diegivende søer. Der er mere blandede erfaringer med, hvordan man sikrer smågriseføde-

Fakta

- En måge henter ca. 150 gram foder pr. dag. En foderblanding koster ca. 3,60 kr./kg (die) og op til 6,00 kr./kg (pattegris). Har man ikke sikret sit foder og får besøg af 300 måger i 30 dage, så risikerer man at miste 1.350 kg foder, svarende til 4.860-8.100 kr. pr. måned.

ret. Nogle har gode erfaringer med at montere plastikstrimler på indgangen til trugene, mens kæder ved indgangen synes mindre lovende.

Udfordringen ved smågrise- foderet er, at afskærmningen ikke må blive for grundig, særligt i de første uger efter faring, fordi grisene i denne periode skal lære at komme til foderet.

Flere og flere producenter vælger at investere i robotfugleskræmsler og meget tyder på, at disse er effektive til at skræmme mågerne fra marken.

Fugleskræmslerne kan aktivere sig selv, når de registrerer mågernes skrig. De skræmmer mågerne væk vha. lyde: Mågeskrig og skud samt ved at puste et meget iøjnefaldende orange fugleskræmsel op.

Hvorvidt robotfugleskræmslet virker på sigt, vides endnu ikke, da producenterne ikke har haft det stående mere end et par måneder. For at fuglene ikke vænner sig til fugleskræmslet, og som følge heraf stopper med at reagere på det, kan det være nødvendigt at supplere med regulering af mågerne.

Uden for jagtsæsonen kræver det en reguleringstilladelse. Regulering fremhæves for at være det mest arbejdskrævende tiltag. Det kan skyldes, at regulering skal foregå i nærheden (indenfor 100 meter) af et synligt vildtafværgemiddel og uden brug af skjul og lokkefugle.

Det anbefales, at man sætter låg på sine fodertrug, så mågerne ikke har adgang til foderet.
Foto: Linda Rosager Duve.

